

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/180/2019
Identifikačné číslo spisu:	8308203023
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8308203023.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. L., bývajúceho v T. XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Jankou Vášilovou, so sídlom v Humennom, Kudlovská 1 a 2/ N.. H. L., bývajúcej v T. XX, proti žalovanej T.G. G., bývajúcej T. XX, o ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10C/36/2008, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. októbra 2017 sp. zn. 21Co/57/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (v poradí druhým) rozsudkom z 15. februára 2017 sp. zn. 10C/36/2008-534 žalobu v celom rozsahu zamietol, žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu a štátu vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobcovia sa voči žalovanej domáhali určenia hranice medzi pozemkami žalobcov parcela KNC XX H. XX a pozemkami žalovanej KNC XX H. XX kat. územia T. a povinnosti žalovanej (po zmene žalobného návrhu z 25.mája 2009) vytvoriť na hranici medzi jej parcelou KNC XX a parcelami žalobcov KNC XX H. XX, a to v časti od zadnej steny kamennej pivnice žalobcov postavenej na parcele KNC XX až po zadný roh ich rodinného domu, ktorý je postavený na parcele KNC XX po celej dĺžke oporný múr z monolitického betónu tak, aby jeho horná hrana bola aspoň 10 cm nad úrovňou terénu žalovanej a osadenie tohto oporného múru, aby bolo do nemrznúcej hĺbky aspoň 80 cm pod úroveň terénu. Zároveň žiadali, aby súd zaviazal žalovanú urobiť v časti od zadného rohu rodinného domu žalobcov, ktorý je postavený na parcele KNC XX až po prednú ohradu, ktorá sa nachádza na jej parcele KNC XX po celej dĺžke, a to na hranici medzi parcelami žalovanej a parcelami žalobcov odkopanie zeminy do hĺbky založenia stavby (rodinného domu navrhovateľov), a to v šírke 40 cm, previesť odrenážovanie takto vykopanej ryhy PVC drenážnou rúrou a následný zásyp uloženej drenáže drveným kamenivom jednotnej frakcie 20 mm a vyvedenie tejto drenáže do vsakovacej jamy, alebo do vodného toku za cestou. Súd mal z vykonaného dokazovania, a to znaleckého posudku N.. T. W. z 22. októbra 2008 preukázané, „že hranica medzi parcelami KNC XX a KNC XX prebieha parcelami CKN XX a XX

poza dom č. súp. XX a je definovaná plotom a múrom vo vzdialenosti 40 cm od múra domu č. súp. XX. Hranica prebieha bodmi 1,2,3 žliabkom tak, ako je naznačená a popísaná v znaleckom posudku znalca N.. J.Š. B. č. 12/2009. Zo znaleckého posudku N.. J. B. č. 12/2009 z časti II. bod 1/ vyplýva, že hranica parciel žalobcov a žalovanej je vytýčená kovovými rúrkami, medzi ktorými je kovové pletivo. V dolnej časti oplotenia sa o pletivo opiera gumový pás, ktorý tvorí zábranu, oporu navozenej zeminy zo strany žalovanej. Z oboch znaleckých posudkov vyplýva, že hranica medzi pozemkami žalobcov a pozemkom žalovanej je v grafickom stave totožná so stavom skutočným. Pretože žalobcovia nesúhlasili so závermi vypracovaných znaleckých posudkov súd uznesením č. 10C/36/2008 zo dňa 16. mája 2012 nariadil kontrolné znalecké dokazovanie za účelom určenia hranice medzi pozemkami žalobcov č. KN-C XX a XX a pozemkami žalovanej KN-C XX a XX, katastrálneho územia T. a vypracovaním znaleckého posudku poveril N.. T. T., ktorý predložil súdu znalecký posudok č. 22/2012. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že priebeh hranice medzi parcelami KN-C XX, XX a parcelami XX a XX v katastrálnom území T. prebieha bodmi 39-364, 39-370, 39-375, 39-374 a zhotovené oplotenie je v súlade a v dovolených odchýlkach s hranicou, ktorá je platná na platnej katastrálnej mape. Ani z týmto znaleckým posudkom neboli žalobcovia spokojní, preto súd po zložení zálohy nariadil ďalšie znalecké dokazovanie a pribral do konania znalca N.. J. X. uznesením č. 10C/38/2008 zo dňa 18. augusta 2015 a uložil znalcovi odpovedať na otázky, ktoré položili žalobcovia. Zo záverov tohto znaleckého posudku nevyplynulo, že by znalec N.. T. nepostupoval pri vypracovaní znaleckého posudku správne. Znalec však uviedol, že súčasťou znaleckého posudku, ktorý predložil je grafická príloha č. 2, kde modrou čiarou je zobrazená hranica medzi spornými pozemkami strán sporu a vyplýva z neho, že vlastnícka hranica má prebiehať v priamke určenej podrobnými bodmi č. 39-364, 39-375, 39-374. Podrobný bod č. 39-370 evidovaný v katastrálnej mape TH mapovania neleží na priamke danej bodmi č. 39-364 a 39-375 a vytvára lomenie hranice, čo nezodpovedá pôvodnému priebehu hraníc pre TH mapovaním. Ohľadom určenia hranice boli v konaní vypracované štyri znalecké posudky, pričom tri určujú priebeh hranice tak, ako je v súčasnosti a posledný znalecký posudok poukazuje na tom, že jeden bod neleží na priamke určujúcej hranicu. Keďže v konaní sa totožne vyjadrili traja znalci zo štyroch, súd sa priklonil k ich názoru a prijal záver, že súčasná hranica medzi spornými pozemkami je v poriadku. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že od roku 1976, kedy bol postavený plot žalobcami, nebol priebeh hranici žiadnou zo strán napádaný a takto to fungovalo až do podania žaloby v roku 2008. Preto v tejto časti súd žalobu zamietol. Čo sa týka druhého nároku, súd viazaný právnym záverom Krajského súdu v Prešove z 30. novembra 2011 sp. zn. 20Co/8/2011, ktorým zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné zistiť, či dochádza k neprimeranému pretekaniu vody z pozemku žalovanej na pozemok žalobcov a v zmysle ustanovenia § 127 Obč. zákonníka posudzovať otázku neprimeraného zásahu do vlastníckeho práva a tiež, či sú splnené hmotnoprávne podmienky (podľa § 127 Obč. zákonníka je možné len uloženie povinnosti zdržať sa presne vymedzeného rušenia, nie uloženie povinnosti vykonať konkrétne opatrenie). Zo záverov znaleckého posudku č. 80/2012 N.. J. B. vyplýva, že navozením zeminy sa odtokové pomery na parcele č. 91 nezmenili. Preto súd aj s poukazom na názor Krajského súdu v Prešove a § 127 Obč. zákonníka žalobu zamietol, nakoľko žalobcovia o zmenu žaloby nepožiadali napriek názoru krajského súdu a nie je možné uložiť žalovanej povinnosti tak, ako uvádzajú v žalobnom návrhu.

2. Krajský súd v Prešove (v poradí druhým) rozsudkom z 24. októbra 2017 sp. zn. 21Co/57/2017 na odvolanie žalobcu 1/ rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a odvolacie námietky považuje za nedôvodné (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Pokiaľ odvolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci, podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal rozsiahle znalecké dokazovanie, vychádzal z jeho záverov a nepochybne z neho vyplýva, „že zistené odchýlky, resp. rozdiel medzi polohou oplotenia a vlastníckou hranicou neprekračuje odchýlky dané štátnou normou. Pri posudzovaní zistených odchýlok je nutné vychádzať z toho, aká je daná presnosť tvorby mapy, pričom katastrálna mapa nehnuteľnosti pre oblasť polohy k nehnuteľnosti strán sporu bola daná v mierke 1:2000 a pre toto katastrálne územie je stanovená trieda presnosti s dovolenou odchýlkou 26 cm. Súd prvej inštancie vychádzal z prijatých záverov troch znalcov, podľa ktorých rozdiel medzi polohou oplotenia a vlastníckou hranicou ako je zakreslená v katastrálnej mape nepresahuje prípustnú odchýlku. Vzhľadom na stupeň presnosti meraní znalcami odvolací súd poukazuje na to, že

tieto závery jednoznačne vyvrátili tvrdenia žalobcov o tom, že priebeh vlastníckej hranice v teréne nezodpovedá stavu podľa katastra nehnuteľností“. Z uvedeného dôvodu považoval námietku vydržania za neopodstatnenú. „V danom prípade nepochybne jeden geodet potvrdil tvrdenia žalobcu, no uvedený rozdiel v meraní môže byť spôsobený okrem používania rôznej podkladovej dokumentácie, hlavne kvalitou a presnosťou grafického spracovania príslušnej katastrálnej evidencie, ktorá pôvodne slúžila na iné účely (zväčša daňové), čo malo a doposiaľ má podstatný vplyv na presnosť množného vytýčenia hraníc pozemkov na jej základe. Z tohto dôvodu sa súd prvej inštancie správne vyrovnal s odchýlkami v meraniach jednotlivých geodetov, ktoré boli umožnené práve samotnou podkladovou dokumentáciou“. Z vykonaného dokazovania ďalej nebolo preukázané, že by išlo o zásah „nad mieru primeranú pomerom“ a v danom prípade ide o prirodzené stekanie dažďovej vody, ktoré nevyvolala žalovaná. Súd prvej inštancie aj ohľadom uloženia pozitívnej povinnosti pre žalovanú vykonať úpravy (§ 127 Obč. zák.) žalobu zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ dovolanie. V dovolaní uviedol, že uplatňuje dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že odvolací súd sa v dôvodoch rozhodnutia nevyporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou sa nedostatočného vyhodnotenia znaleckého dokazovania súdom prvej inštancie. Poukazoval na to, že znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že daná odchýlka (0,26 m) bola prekročená pri bode č. 39-364, podľa znalca N.. Y. X. v hodnote 27 Cm, N.. V. v hodnote 30 Cm a N.. J. X. v hodnote 30 Cm. Z tohto dôvodu znalci N.. T. T., N.. Y. X. H. N.. J. X. nemohli vo svojich posudkoch konštatovať, že zistené odchýlky neprekračujú kritérium dané štátnou normou. Okrem toho namietal, že odvolací súd neprihliadol na dôkazy predložené v súvislosti s preukázaním, že poškodenie oplatenia nie je spôsobené v dôsledku prirodzeného stekania dažďovej vody, ale navozením zeminy žalovanou. Odvolací súd vychádzal z jednostranného hodnotenia dôkazov. Z vyššie uvedených dôvodov namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

8. V preskúmvanej veci dovolateľ odôvodňoval dovolanie podľa § 420 písm. f) C. s. p., podľa ktorého je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f) C. s. p. je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej

vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom (I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

9. Dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevyporiadal s jeho argumentáciou, ktorá sa týkala nedostatočného vyhodnotenia znaleckého dokazovania súdom prvej inštancie, a preto je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené, najvyšší súd predovšetkým pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Treba zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

10. Najvyšší súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 C. s. p., ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu 1/ na spravodlivý proces.

11. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu 1/, zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a za týmto účelom aj doplnenie ďalších dôvodov. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v takomto prípade postačí, ak odvolací súd v rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a musí byť preto posudzované v kontexte s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým, ako už bolo uvedené, vytvára organickú jednotu. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevyporiadal s jeho vyjadreniami týkajúcimi sa záverov znaleckého dokazovania, podľa ktorého bola povolená odchýlka prekročená, odvolací súd jasne a výstižne vysvetlil v bode 11. a 12., že presnosť meraní troch znalcov vyvracia žalobcove tvrdenia a pokiaľ jeden geodet aj jeho tvrdenie potvrdil, uvedený rozdiel v meraní môže byť spôsobený podkladovou dokumentáciou, kvalitou a presnosťou grafického spracovania katastrálnej evidencie, ktorá pôvodne slúžila na iné, zväčša daňové účely. Pokiaľ dovolateľ uvádza, že sa odvolací súd nevyporiadal s námietkou týkajúcou sa dôkazu, že žalovaná naniesla zeminu na svoj pozemok, odvolací súd opätovne v bode 13. a 14. uvádza, že závery znaleckého dokazovania nepreukázali akúkoľvek aktivitu žalovanej, ktorá by mala za následok zmenu odtokových pomerov na pozemku strán sporu, čo bolo základným dôvodom pre zamietnutie žaloby, ako aj uloženie pozitívnej povinnosti pre žalovanú (§ 127 Obč. zák.). Súd nie je povinný sa vysporiadať so všetkými námietkami, len s tými podstatnými. Žalobca 1/ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu 1/.

12. Žalobca 1/ v podanom dovolaní namietal aj nesprávne a neúplne zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie, nesprávne hodnotenie dôkazov a nevykonanie ním navrhnutých dôkazov. Po preskúmaní veci dovolací súd konštatuje, že skutkový stav možno z doteraz vykonaných dôkazov bezpečne ustáliť a žalobca ho nijakým spôsobom nespochybnil (neuviedol podstatné skutočnosti, ktoré by mohli zmeniť názor súdu, že odchýlka vytýčenia hranice je prípustná, pričom súd vychádzal zo

záverov troch znaleckých posudkov, z ktorých táto skutočnosť zjavne vyplýva; žalobca neoznačil, aký dôkaz mal na mysli v súvislosti s preukázaním, že navozenie zeminy žalovanou zmenilo odtokové pomery pozemku, pričom závery znaleckého dokazovania sú opačné.). Preto nevykonanie navrhovaného dôkazu nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (pozri 4Cdo/100/2018).

13. So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že zo strany žalobcu 1/ nebol preukázaný nesprávny procesný postup súdu, ktorým by bol vylúčený z uskutočňovania jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody, dovolanie žalobcu 1/ odmietol podľa § 447 písm. c) C. s. p.

15. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnej žalovanej ich náhradu nepriznal, nakoľko jej trovy dovolacieho konania nevznikli.

16. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok